

Здравствени статус и ниво способности младих у руралним подручјима РС

Јелена Ивановић, Ацо Гајевић, Иванка Гајић

Урбани и модеран начин живота, како код градске, тако и код руралне популације, проузроковао је и један карактеристични феномен, који се код човека модерног доба огледа у смањеном обиму кретних хабитуалних активности.

Дати феномен, дефинисан као хипокинезија, за последицу има низ негативности.

Основне карактеристике се могу препознати у специфичној негативној адаптацији организма, првенствено у односу на смањење физичке способности, односно на смањење нивоа физичко – радне припремљености појединца (Booth, 2000; Vuori, 2004; Wilsgaard et al., 2005).

Циљ овог рада је испитивање ставова младих о здравственом стању и нивоу способности у руралним подручјима Републике Србије.

Узорак испитаника

- 539 испитаника од 15 до 30 година са територије 5 општина Републике Србије.
- 265 испитаника женског пола и 274 испитаника мушког пола.
- Просечна старост испитаника мушког пола била је 20.7 година а женског 20.1 година.
- Општине су одабране тако да одсликавају територијалну слику Републике Србије.
- Из сваке општине одабране су по две месне заједнице из категорије руралних, и то по једна из тзв. „равничарског“ дела и друга из тзв. „брдског“ дела.

Узорак варијабли

Коришћене су следеће варијабле и путем анкете прикупљени су подаци о:

- Општој физичкој и радној способности,
- Здравственом стању,
- Броју одлазака у здравствену установу ради тражења медицинске помоћи у току последњих годину дана,
  - Пушачким навикама,
  - Конзумирању алкохола,
  - Узимању лекова,
  - Здравственим тегобама у свакодневном животу,
  - Ставовима о утицају садашњег начина живота за здравље,
  - Спремности да се слободно време употреби за очување и побољшање здравља,
    - Ставовима о могућностима побољшања здравља,
    - Учествовању у спортско – рекреативним активностима.

Ставови о општој физичкој и радној способности испитаника

Опште физичке и радне способности	Женски пол		Мушки пол	
	број	процент	број	процент
одличне	45	17.2	59	21.5
врло добре	70	26.8	83	30.3
добре	89	34.1	94	34.3
задовољавајуће	47	18.0	32	11.7
слабе	10	3.8	6	2.2

Ставови о здравственом стању испитаника

Здравље	Женски пол		Мушки пол	
	број	процент	број	процент
одличне	62	23.4	69	25.2
врло добре	77	29.1	75	27.4
добре	97	36.6	88	32.1
задовољавајуће	23	8.7	36	13.1
слабе	6	2.3	6	2.2

Број одлазака у здравствену установу ради тражења медицинске помоћи у току последњих годину дана

Одлазак у здравствену установу	Женски пол		Мушки пол	
	број	процент	број	процент
нисам одлазио	98	37.0	106	38.7
1 – 2 пута	99	37.4	91	33.2
3 – 5 пута	39	14.7	52	19.0
6 – 10 пута	20	7.5	20	7.3
више од 10 пута	9	3.4	5	1.8

Пушачке навике

Пушачке навике	Женски пол		Мушки пол	
	број	процент	број	процент
не пушим	208	78.5	188	68.6
пушим понекад	57	21.5	86	31.4

Конзумирање алкохола

Конзумирање алкохола	Женски пол		Мушки пол	
	број	процент	број	процент
не пијем алкохол	203	76.6	143	52.2
пијем понекад	57	21.5	110	40.1
пијем свакодневно умерено	5	1.9	18	6.6
пијем свакодневно			3	1.1

Конзумирање лекова

Конзумирање лекова	Женски пол		Мушки пол	
	број	процент	број	процент
углавном не узимам	165	62.3	181	66.1
узимам повремено	88	33.2	85	31.0
узимам редовно	12	4.5	8	2.9

Здравствене тегобе у свакодневном животу

Здравствене тегобе	Женски пол		Мушки пол	
	број	процент	број	процент
не осећам	163	61.5	181	66.1
осећам	19	7.2	15	5.5
повремено осећам	83	31.3	78	28.5

Врста здравствене тегобе у свакодневном животу

Врста здравствене тегобе	Женски пол		Мушки пол	
	број	процент	број	процент
брже замарање	18	17.6	16	17.2
слабост и вртоглавица	10	9.8	5	5.4
повремено осећам				
сметње и тегобе у пределу срца	1	1.0	1	1.1
поремећај сна				
поремећај апетита	3	2.9		
повећана раздражљивост	24	23.5	23	24.7
главобоља	23	22.5	28	30.1
болови у леђима	11	10.8	14	15.1
болови у врату	1	1.0		
болови у рукама	5	4.9		
болови у ногама	2	2.0	4	4.3
пробавне сметње	1	1.0	1	1.1
замор очију				
отежано дисање	3	2.9	1	1.1

Ставови испитаника о утицају начина живота на сопствено здраље

Утицај начина живота на здравље	Женски пол		Мушки пол	
	број	процент	број	процент
врло добар	77	29.2	90	32.8
добар	171	64.8	163	59.5
лош	14	5.3	17	6.2
врло лош	2	0.8	4	1.5

Ставови испитаника о спремности да део свог слободног времена употребе за очување и побољшање здравља

Слободно време у функцији очувања здравља	Женски пол		Мушки пол	
	број	процент	број	процент
да	217	81.9	247	90.1
не	22	8.3	15	5.5
не могу да се одлучим	26	9.8	12	4.4

Мишљење испитаника о активностима које могу да утичу на побољшање здравља

Активности у функцији очувања здравља	Женски пол		Мушки пол	
	број	процент	број	процент
бављење спортско – рекреативним активностима	152	57.4	169	61.7
одмор и спавање	79	29.8	59	21.5
мање цигарета, кафе и алкохола	4	1.5	20	7.3
другачија исхрана	30	11.3	24	8.8
нешто друго			2	0.7

Учествовање у спортско – рекреативним активностима

Спортско – рекреативне активности	Женски пол		Мушки пол	
	број	процент	број	процент
редовно	17	6.4	59	21.5
1 – 2 пута недељно	53	20.0	82	29.9
1 – 2 пута месечно	74	27.9	58	21.2
повремено (неколико пута годишње)	80	30.2	51	18.6
не учествујем	41	15.5	24	8.8

ЗАКЉУЧАК

Шире укључење сеоског становништва у систем спорта и физичке културе и стварање услова за ефикаснији утицај ових делатности на њихово здравље треба да буде стратешки циљ развоја физичке културе на селу у наредном периоду.

У наредном периоду од изузетног значаја би било испитати и ставове младих у сеоским подручјима са аспекта мотивације, жеља и потреба за бављење спортско – рекреативним активностима али и развијености спорта и спортске рекреације у сеоским подручјима.

ХВАЛА НА ПАЖЊИ

